

1. 30
HELSINGØR JERNBANEKLUB
BIBLIOTEKET

Værligere Indlæg

i

den Sydssjællandske Jernbanesag

af

English & Bausen,
Civil-Ingenieurer.

København.

Trykt hos F. D. Qvist & Comp.

1867.

I Overbeviisning om vor Sags Godhed og dens heldbringende Følger for Landet, have vi nu i 17 lange Aar kæmpet for Indførelsen af smalsporede Jernbaner her i Landet. Vor Straaben paaagtedes i lang Tid ikke af det store Publicum, og de saakaldte Saglyndige affærdigede vore Beviisgrunde enten med et fornemt, undertiden haanligt, Skuldertræk, eller og med knusende Argumenter; vi trættedes imidlertid ikke ved al den passive og active Modstand vi mødte, men vedbleve i vor Gjerning indtil vore Vaastandes Rigtighed endeligen ere blevne anerkendte, saavel af det store Publicum, som af Regjeringen og Rigsdagen.

Romne saavidt til det Maal, vi havde sat os, troede vi at man i Bedømmelsen af vor Straaben kun vilde have selve Sagen for Diet, og ikke lade sig lede af uvedkommende Bevægrunde, men heri ere vi desværre blevne høiligen stussede, i det vi af en Anonym i Dagbladet Nr. 100 og 122, og i en Brochure, forsattet af Hr. Capt. Hædemann, ere blevne stærkt angrebne. Vel troede vi at vort Svar i Dagbladet Nr. 111 havde været tilstrækkeligt, men vi erfare nu at vi have taget feil i saa Henseende, — vor Taushed er blevne mistydet og vi skyldte derfor os selv, vor Stilling i Almindelighed, som og vort særlige Forhold til den omhandlede Sag, at tage alvorlig til Gjenmøle imod de Indvendinger der, — vi sige det aabent — paa en lidet human og sommelig Maade — ere fremsatte imod vort For slag.

Vi opfordre vore Læsere til med Tænksomhed at veie vort Forsvar imod hine Angreb, idet vi give den Forstilling, at vi

uden Spidsfindighed, paa en klar og aaben Maade, skulle bevise Urigtigheden i hine Angreb, — iovrigt ubekymrede om de ere motiverede af Uwillie imod os, eller Ukjendskab til Sagen.

Den anonyme Forfatter 9—8 (i Tillæg til Dagbladet Nr. 100), hvis Argumenter og Beregninger i en ganske mærkelig Grad stemme overens med Capt. Hedemanns Brochure, siger:

„Sæg har gjort mig den Ulejlighed (*) nøie at gjennemgaae Forslaget og efterregne de det ledsgaende Overflag, og er derved kommen til det Resultat, at saavel de „Principer, paa hvilke Forslaget er baseret, som de Beregninger, hvortil det støtter sig, ere grundfalske, de indeholde næsten ikke noget, imod hvilket der ikke fulde kunne reises begrundede Indvendinger.

Curver. „Lette“ Jernbaner, d. v. s. Jernbaner med let Overstigninger bygning (36 Rd.s Skinner), der besøres af lette Locomotiver og Hastighed „(8 à 10 Tons), funne ikke bygges med Stigninger af indtil 1 : 80 og med Curver med indtil 900 Gods Radius, naar man paa dem vil funne fremkasse Tog paa 1200 à 1500 Centners Bruttovægt (eller Mere, naar Lasten skal svare til det af Firmaet anførte Antal af Vogne) med en Hurtighed af 4 à 5 Mile i Timen for Godstog og 5 à 6 Mile for Persontog, intil. Opholdet paa Stationerne, af hvilke Forslaget har 1 pr. Mil, d. v. s. altsaa med en effectiv Hastighed af 7 à 8 Mile. Disse Forudsætninger og Resultater passer ikke sammen; enten bliver Hastigheden kun ca. 2 Mile, eller Togenes Bruttolast maa reduceres til ca. Halvdelen, eller Locomotivernes Vægt maa forsøges til den dobbelte og derved Skinnernes Vægt tillige forsøges, eller der maa tilveiebringes Stigninger, der ere sladere end 1 paa 200, og Curver, der have mindst 3000 Gods Radius; — desuden hører man ikke uden stor Fare paa en Bane af 3½' Spor-

*) De i de følgende Citater med spæret Skrift trykte Steder ere udhævede af E. & H.

„vidde gjennem Curver af 900 Gods Radius med en Hastighed af 7 à 8 Mile. Enten bliver altsaa den „lette“ Bane forvandlet til en „svær Bane“, eller der maa slaaes af paa Togenes Størrelse og Hastighed, eller der maa anvendes stor Bekostning paa Opnaaelsen af gode Stigningsforhold. Forlader man den „lette“ Bane til Vordeel for en „svær“, behøves intet Bevis for, at en saadan Bane ikke kan bygges for 140,000 Rd. pr. Mil, beholder man den „lette“ Bane uden at indføre gode Stignings- og Krumningsforhold, bliver enten Driften overmaade kostbar eller Langsomheden utaalelig.“

Esterat vi (i Tillæg til Dagbladet Nr. 111) havde besvaret ovenstaende, tilbagekalder den samme anonyme Indsender (i Dagbladet Nr. 122) Grundlaget for dette hele Raisonnement:

„Det er ved en ufrivillig Feilstagelse, hvorsor jeg beder Firmaet om Undslydning, at jeg i min Artikel i Tillæget til „Dagbladets Nr. 100“ har antaget den omhandlede Hastighed for Togene at være inklusive istedetfor eksklusive Opholdet paa Stationerne, og det er ved en tilgivelig Mangel paa Vidtløftighed, at jeg ikke udtrykkelig har anført, at Firmaet dog kun umiddelbart ved Stationerne*) vil anvende Curver med 900 Gods Radius.

Den paatalte Umulighed og Fare eksisterer altsaa ikke.

Samme Forfatter vedbliver derpaa:

„Firmaet English & Hanssen, vil etablere en Banegaard ved Kjøbenhavn, rigtignok exkl. Expropriation, Fordrev arbeide, Steenkistearbeide, Overbygning m. M., og exkl. Reparationsværsteder for den latterlig lave Sum 75,000 Rd.“, og ere saavel denne Forfatter, som Hr. Capt. Hedemann, aldeles enige om at en Station ved Kjøbenhavn intil. Reparationsværsteder bør koste 300,000 Rd.

Da saavel Capt. Hedemann, som den anonyme Forfatter, ere heftige Modstandere af det smalsporede System, og som det fremgaaer af deres Artikler, i betenklig Grad ube-

*) Hvor Togene altid skulle høre langsomt.

hjældt med Principerne for saadanne Baners Anlæg og Drift, saa vil det være nødvendigt her atter at fremhæve, at de projecterede Baner skulle drives med højpige og smaa Tog af enten 6 Personvogne à 30 Personer eller 8 à 9 Personvogne og Godsvogne; og at Forøgelsen i Banens Trafik skal tilfredsstilles ved at assende flere Tog om Dagen, men ikke ved at forsøge Logenes Størrelse. Stationen i København behøver altsaa kun at indrettes for Tog af højt 200 Passagerer, hvortil de følgende Localiteter ere tilstrækkelige:

Hovedbygning indeholdende:

Kjælderetage 225 Quadratalen.

1ste Etage 906 Quadratalen, eksl. Trappgänge og Stillerumsvegge, med 3 Ventesale, Toilet for Damer, Expedition-, Forstander- og Telegraph-Contoir, Billetcontor, Vestibule, Passage, Postlocale, Toldlocale, Restaurations og Køkken, Locale for Logpersonalet og Lampe-Locale. Perron med bedækket Halle 75 Alen lang, 24 Alen bred.

2den Etage 380 Quadratalen, med Boliger for Stationsforvalteren og 1 Betjent, samt Værelse for Directeuren.

Varehus af Bindingsværk 600 Quadratalen, 12' høit med Skifertag; derunder Kjælder 150 Quadratalen, en 80 Et. Svingtræn, en Brovægt, Kreaturrampe med Dvægsfald, Remise for Locomotiver	200 Quadratalen.
Smedie	60 —
Locale for Maskinpersonalet.....	20 —
Bandforsyningsindretning, Cisternehuus med	

Cisterne af 800 Cubicsod Indhold.	
2 Vandkraner med Tolesbænde og Fyrgrave,	
Tolesmagazin	100 Quadratalen.
Remise for Vogne	660 —
1—18' og 2—15' Dreiesfiver, Retirade og Pissoir.	

Stationer efter ovenstaende Specification med 1 36' og 2 15' Dreiesfiver (men kun med Halvtag over Perronen) inklusive alt Ford og Steenkiste Arbeide etc. have D'H.r. Petø, Brasseh & Betts, ifølge den med Regjeringen af-

sluttede Contract af 4de Marts 1861, paataget sig at bygge i Nyborg og i Horsens for 65,000 Rdl.

För den bedækkede Halle istedetfor Halvtaget have vi tillagt 10,000 Rdlr., hvilket er tilstrækkeligt for et Tag af ovennævnte Dimensioner, tækket med Skifer. Man vil maa see indvende, at en Station, der egner sig for Nyborg eller Horsens ikke er passende for København, men det er, som alt fremhævet i vort Forslag, netop en af Fordelene ved det af os forsøgte System, at der ikke behøves store, kostbare og overdaadige Stationer. I dette, saavel som i alle andre Forhold i Livet, er det sikkertigen det Rigtigste at sætte Tæring efter Næring; havde man hidtil her i Landet fulgt denne gyldne Regel ved Anlæget af Fernbanerne, da vilde Staten saavelsom Actionairerne være bedre stillede.

Om de øvrige Stationer og Holdepladse figer vor Stationer Modstander, at „de i Firmaets Overslag ere beregnede til „en saa lav Priis, at de umulig kunne udføres for samme, „saaledes er der f. Ex. ikke taget Hensyn til at alle Stationerne „og saa godt som alle Holdepladse bør være forsynede med „Bandforsynings-Apparater, da de smaa Maskiner maa tage „Band for hver eller for hveranden Mil.“

D'Hr. ere øiensynlig ubekjendte med denne Slags Locomotiver, da de ellers maatte vide at de kunne medhøre Band for 6 Miils Kjørsel, og at Bandforsynings-Apparater altsaa kun behøves paa Hovedstationerne, men ikke paa Holdepladjen.

Bed Indretningen af Stationerne er det uden Tvivl det Rigtigste foreløbig at noies med det Nødvendige, og efterhaanden at udvide dem som Trafiken kræver det.

De følgende Stationer: Kjæge, Rønne, Præstø, Kallehave, Nestved, Stege, Nykøbing, Sagfjøbing, Maribo og Næsby ere i vort originale Overslag ansatte til 224,000 Rdl. og kunne ifølge vedførte detalerede Overslag udføres for 220,650 Rdl., hvormod Hr. Capt. Hedemann har formeent, at disse Stationer burde bygges i samme Stil som de Nordjyllandske Stationer, hvilke rigtignok ikke ere indrettede med

sørdeles Hensyn til Deconomie; de ville dersor ifølge Hr. Capt. Hedemanns Mening koste 360,000 Rdl.

Holdepladse bør, ifølge vort Princip, bygges af Bindingsværk, tildeels for at spare paa Anlægs-Capitalen, men især for med Lethed at kunne udvide, forandre og selv flytte dem, om dette i Fremtiden skulle være fornødent.

Holdepladse ere paa de Fyenske og Sydøst Baner anlagte for 4,500 Rdl.; Capt. Hedemann beregner dem til 6,500 Rdl.

Banemester- Banememester- og Banevogterhuse ere af os beregnede og Bane- til 4,000 Rdl. pr. Miil, derimod af Capt. Hedemann til vogterhuse. 6—7,000 Rdl. pr. Miil. Af Entrepreneuren som udførte samtlige Banevogterhuse paa Fyen have vi modtaget skriftlig Tilbud, om at udføre dem paa de projecterede Linier i samme Størrelse for 750 Rdl. pr. Stk. inclusive Brølægning og Brønd. Banemesterhusene ere i Regjeringens Contract med D'Hrr. Peto Brassey & Betts beregnede til 1,400 Rdl. pr. Stk. inclusive Brønd etc. Samtlige Banevogter- og Banemesterhuse ville altsaa koste pr. Miil:

4 Banevogterhuse à 750 Rdl.....	3,000 Rdl.
1 Banemesterhus hver 2 Miil à 1,400 Rdl.	700 "
4 Skilderhuse à 30 Rdl.....	120 "
er pr. Miil 3,820 Rdl.	

Drifts- Locomotiver, Vogne og Tog-Inventarium er beregnet materiel. af Capt. Hedemann og Indsenderen til Dagbladet, til 20,000 Rdl. pr. Miil inclusive Uniformer, Prøvesarter etc. — Paa Strækningen København—Kallehave og Nønneved—Næstved, ialt $16\frac{1}{4}$ Miil, behøves til 5 Tog daglig i hver Retning, 5 Locomotiver i Fart og 3 i Reserve, 4 Postvogne, 30 Personvogne og 48 Godsvogne, og paa Øerne ($13\frac{1}{2}$ Miil) til 4 Tog daglig i hver Retning: 3 Locomotiver i Fart og 3 i Reserve, 3 Postvogne, 20 Personvogne og 32 Godsvogne, ialt:

8 Locomotiver à 9,200 Rdl.....	73,600 Rdl.
6 dito à 8,500 Rdl.....	51,000 "
6 Postvogne à 1,000 Rdl.	6,000 "
50 Personvogne à 1,500 Rdl. ...	75,000 "
80 Godsvogne à 650 Rdl.	52,000 "
Tog-Inventarium	8,400 "
	266,000 Rdl.

eller circa 9,000 Rdl. pr. Miil. Til Uniformer, Nedskaber og Reparationer samt Prøvesarter etc., have vi opført det Fornødne under Diverse Udgifter med 2,000 Rdl. pr. Miil. Vi haabe og ere overbevist om, at der efterhaanden vil hehøves et større Antal Locomotiver og Vogne; men vi ansee det fordeelagtigt at anstaffe disse, naar der viser sig Træng til et større Driftsmateriel, istedetfor strax at belaste Banen med store og maafee først efter flere Aar nødvendige Udgifter. Af det sjællandske Fernbaneselskabs Regnskab, der af vore Modstandere opstilles os som Mønster, fremgaaer, at Materiellet, der benyttes paa en meget usuldstændig Maade. Gjennemsnit af samtlige Locomotivers Fart har ikun været circa $1\frac{1}{4}$ Time eller 7 Miil daglig, og de have staet omrent den dobbelte Tid daglig med Fld under Kjedlen. Kun eet Locomotiv har tilbagelagt i Gjennemsnit 13 Miil daglig, hvormod det paa engelske eller af engelske Ingenieurer bestyrede Baner*) er almindeligt, at Locomotiverne 6 Dage om Ugen tilbagelægge mindst 32 Miil daglig og den 7de Dag ere under Eftersyn i Reparationsværstedet.

Bed den af os paatænkte Drift ville Locomotiverne være i Brug 5 Dage om Ugen, 8 Timer i Fart og 4 Timer staaende paa Stationen daglig.

Et lignende Forhold finder Sted ved Gods- og Person-

*) Paa den 12 Mile lange Gefle-Dala Fernbane i Sverig, der drives af et engelsk Actieselskab, gaae 14 Tog (fordetmeste Godstog) i hver Retning daglig. — Locomotiverne tilbagelægge altsaa daglig 336 Miil. Banen eier 14 Locomotiver, hvoraf 10 daglig i Fart og 4 i Reserve. — Hver af Banens Locomotiver kører altsaa i Gjennemsnit $33\frac{1}{2}$ Miil daglig.

vognene, der kunne holdes i regelmæssig og ständig Brug paa en Bane med hyppige Tog, medens de paa en Bane, der drives med faa Tog den største Deel af Tiden staae ubenyttede paa Stationerne.

Expropriation Begge vores Modstandere paastaae endvidere med en beundringsværdig Genstemmighed, at Expropriationen, som vi have ansat til 800 Rdl. pr. Tønde Land, bør ansættes til 1000 Rdl., fordi Expropriationen paa den Nordsjællandske Bane har kostet 1,250 Rdl. pr. Tønde Land. D'Hrr. glemme imidlertid, at der til den nævnte Bane maatte exproprieres kostbare Grunde i Københavns umiddelbare Nærhed, medens den Sydsjællandske Banes Expropriation først begynder ved Bigersløv. Fra Bigersløv til Nakskov vil, som ogsaa Indsenderen (i Dagbladet Nr. 122) indrømmer, den rette Gjennemsnitspriis i Handel og Vandel være ca. 400 Rdl. pr. Tønde Land, medens Gjennemsnitsprisen for selve Jorden ved den Nordsjællandske Bane har været 830 Rdl., og de paaløbne Udgifter for Overføringer, Ulemper, Bygningsforandringer, Afsavn etc. etc., 420 Rdl. eller ca. 50 pCt. af selve Jordens Værdi. Lægges til 400 Rdl. pr. Tønde Land — Jordens sandsynlige Gjennemsnitspriis paa de projecterede Baner —, 50 pCt. for paaløbende Udgifter, saa bliver Expropriationsprisen dog kun 600 Rdl. pr. Td. Land.

Expropriationen for den bredsporede Bane igjennem Øyen har kostet 24,000 Rdl. pr. Miil; — i umiddelbar Nærhed af Odense 7—800 Rdl. pr. Tønde Land, og i Gjennemsnit 4—500 Rdl. pr. Tønde Land.

Middelsbrede af det Areal, der er at expropriere inclusive Terrain til Stationer, Banevogterhuse etc. vil mellem København (Bigersløv) og Rønneude udgjøre 58 Tdod (= 25 Tdr. Land pr. Miil) og paa de øvrige Linier 46 Tdod (= 20 Tdr. Land pr. Miil), hvorimod Capt. Hedeemann og Indsenderen i Dagbladet regne 30 Tdr. Land eller 30,000 Rdl. pr. Miil paa Strækningen Bigersløv—Rønneude og 25 Tdr. Land eller 25,000 Rdl. pr. Miil af de øvrige Strækninger, altsaa mere

end Expropriationen for den bredsporede Øjenste Bane har kostet.

Banens Overprofil bør efter Capt. Hedeemanns og 9—8 Banens
Overprofil. Mening være mindst 15 Tdod bred i Jordplanum af Hensyn til Banens Bedligeholdelse og for at have Plads til Telegraphstængerne. De Nørste og Svenske smalsporede Baner ere imidlertid kun 13 Tdod brede, som vi have foreslaet, og denne Brede har viist sig tilfredsstillende. Telegraphstængerne behøve ikke at staae paa selve Banen, men kunne ligesaagd staae i Hegnet eller paa Dosseringen, og det vilde derfor være høist urimelig at forøge Bekostningerne med flere 1000 Rdl. pr. Miil blot for Telegraphstængernes Skyld. Længdeprofil et længdeprofil med de foreslaede Stigninger 1 : 100 og undtagelsesvis 1 : 80 erklære D'Hrr. at være for steile, til at Locomotiver af den foreslaede Vægt kunne trække Togene med den paatænkte Hurtighed, og Capitainen søger at bevise dette ved en mathematisisk Formel, der imidlertid er aldeles ubrugelig til at beregne et Locomotivs Trækkraft, da den hverken tager Hensyn til Dampcyylinderens Størrelse, Damptrykket eller Drivhjulenes Antal, Størrelse og Omdreningshurtighed, og desuden er fremsat paa en ucorrect og ulogisk Maade.

Indsenderen til Dagbladet har, som før omtalt, taget fejl af Hurtigheden; han glemmer, at Vægten af selve Vognene paa det smalle Spor er langt ringere i Forhold til Belastningen end paa det brede Spor, og synes endvidere at have overset, at de af os paatænkte Locomotiver med sammenkoblede Drivhjul ere i stand til at trække langt mere end f. Ex. Locomotiver med 1 Par Drivhjul, hvorfaf flere benyttes paa de Sjællandske Baner. At Locomotiver af henstigtsmæssig Construction kunne trække Tog af 7—8 Gange deres egen Vægt opad Stigninger 1 : 80 og selv steilere, er forøvrigt alt længe godt gjort ved Praxis paa flere udenlandstte Baner. — At paa en steil Stigning selvstændig Hurtigheden bliver formindset kan ikke være af Betydning, da saadanne Stigninger ialtfald kun blive Undtagelser og muligen aldeles funne

undgaaes paa de projecterede Baner, og man ved Nedkjørselen fra Høiderne, og paa de horizontale Strækninger let kan indhenle det Forsomte.

Fordarbeidet. Fordarbeidet for Strækningen Kjøbenhavn (Bigersløv)—Rønnede beregner Capt. Hedemann til 11,000 Cubicsavne à 3 Rdl. = 33,000 Rdl. pr. Miil og Indsenderen i Dagbladet til 30,000 Rdl. Capt. Hedemann ansører i sin Brochure Pag. 5, at Fordarbeidet paa den $\frac{3}{4}$ Miil lange Sidebane til Klampenborg androg 7,000 Cubicsavne, eller 9,000 Cubicsavne pr. Miil, og efter hans egen Beregning formindskes Fordarbeidet ved den smallere Bane i Forhold som 13 til 10. Fordarbeidet for en smalsporet Bane paa denne Route vilde altsaa udgjøre 7,000 Cubicsavne pr. Miil. Da imidlertid Terrainet imellem Bigersløv & Rønnede paa ingen Maade frembyder større Vansteligheder end Klampenborg Banen, hvorom enhver kan overbevise sig ved at undersøge Høidecurverne paa Generalstabens Kort, saa er der selvfølgelig ingen Grund til at ansette Fordarbeidet her til 11,000 Cubicsavne pr. Miil — især da Capitainens Beregninger, som han i Brochuren Pag. 15 selv indrømmer — „kun beroe paa et Skjøn.“

Fordarbeidet paa de Øyenste og Sydste Baner er blevet udført af Under-Entrepreneurerne for 8—16 Mt. pr. Cubicsavn, til hvilken Priis det eiheller i Syd-Sjælland og paa Denne er vanstelig at finde de fornødne Arbeidskræfter. Vort Overslag for den sædteles gunstige Strækning Bigersløv—Rønnede 7,500 Cubicsavne à 2 Rdl. = 15,000 Rdl. pr. Miil, er derfor sikkert ikke for lavt regnet.

Paa Section II Rønnede—Kallehave hvor Terrainet er mere couperet, vil Fordarbeidet udgjøre 10,000 Cubicsavn pr. Miil, à 2 Rdl. 20,000 Rdl.

Paa Section III Rønnede—Nestved 10,000

Cubicsavn pr. Miil à 2 Rdl. 20,000 —

Paa Section IV Røster—Stege—Grønsund, et noget couperet

Terrain, hvor der tillige behøves en Dæmning igennem Røster Noer er der at udføre:

$2\frac{1}{4}$ Miil à 10,000 Cub. à 2 Rdl.	45,000 Rdl.
$\frac{1}{4}$ — à 6,000 Cub. à $2\frac{1}{2}$ Rdl.	15,000 —
$2\frac{1}{2}$ Miil.	60,000 Rdl.

eller 24,000 Rdl. pr. Miil.

Paa Section VI & VII vil Fordarbeidet i Gjennemsnit være paa det nærmeste lige med Section I og udgjøre:

8,000 Cubicsavn à 2 Rdl. = 16,000 Rdl. pr. Miil.

Broer, Steenkister og Beipassager er en Post, som det er næsten umuelig uden speciel Undersøgelse af hele Linien at beregne nøagtig, hvilket Hr. Capt. Hedemann selv har Steenkister og erfaret, som sees af følgende Udtog af Regnskabet over den Beipassager. Nordsjællandske Banes og Frederiksberg-Banens Anlæg Pag. 60 & 64.

	Oprindelig Overslag.	Revidere 1 Overslag.	Virkelig Udgift.
Broer.....	20,800 Rdl.	35,000 Rdl.	32,000 Rdl.
Niveaupassager. .	43,000 —	51,000 —	27,900 —
Beianlæg.....	17,200 —	20,000 —	9,800 —

Naar der sees hen til disse Exemplarer, er det vist et saare ubbilligt Forlangende af Hr. Capitainen, at vort foreløbige Overslag fulde være fuldkommen nøagtig i alle Henseender. Ved dette saavelsom ved alle større Overslag vil det vistnok vise sig ved Udsørelsen af Arbeidet, at nogle Poster ere for lavt, andre derimod for højt ansat, hvorom den Nordsjællandske Fernbanes Anlægsregnskab frembyder mangfoldige Exemplarer foruden de ovenansørte.

Herr Capitainen saavelsom 9—8 ere, som i alle øvrige Punkter, ogsaa enige i at beregne Superstructuren til 47,000 Rdl. pr. Miil, medens vort Overslag er 45,000 Rdl. pr. Miil.

Herr Capitainen har beregnet Skinnerne til 75 Rdl.

Super-
structur.

pr. Ton, endførtt Skinnerne til de Nordsjællandske Baner ikkun have kostet 71 Rdl. 20 Sk. pr. Ton leverede ved Banen. Da Skinnerne imidlertid i de sidste 12 Maaneder have varieret i Priis fra £ 6 til £ 6. 10 s. og der ikke er Anledning til at vente en Forhøielse af Priserne, medens Fabriksprisen for Skinnerne til de Nordsjællandske Baner var £ 7. 13 s. 6 d., saa maa man fortiden funne have Skinnerne, leverede ved Banen for høist 65 Rdl. pr. Ton, eller 10 Rdl. mindre end beregnet af Capt. Hedemann — hvilket, da der behøves 290 Tons pr. Miil, reducerer Herr Capitainens Overslag for Superstructuren fra 47,000 til ca. 44,100 Rdl. pr. Miil. — Vort Overslag har altsaa ogsaa i dette Punkt været passende og ikke for lavt beregnet.

Driften. Herr Capt. Hedemann insinuerer og 9—8 erklærer lige- frem at Driften af de projekterede Baner vil være ufordeel- agtig da Kulforbruget for de smaa Locomotiver bliver ufor- holdsmæssig stort i Forhold til Nuttevirkningen. Denne Paafstand stadsfæstes hverken af Erfaring eller Theori.

Vel forbruge mindre Locomotiver mere Brændsel i For- hold til deres Arbeide end. større Locomotiver, — men Maskiner, Tender, Vand og Kul-Beholdning samt Gods- og Passageervogne paa den bredsporede Bane, veie langt mere i Forhold til Vægten af Passagerer og Gods i Toget, end paa den smalsporede Bane; hver Tone Kul beforderer derfor paa det smalle Spor en større Nettovægt af Passagerer og Gods end paa det brede Spor, og omstaaende Sammenligning mellem de bredsporede Sjællandske og den smalsporede Antwerpen Gent-Bane viser hvor overveiende Fordelen er paa den smalsporede Banes Side.

Bedligeholdelse af Baner og Stationer samt Gager og Drifts- Lønninger til Banepersonalet kostede følgende pCt. af Brutto- udgifter. Indtægten:

Åar	Antwerpen-Gent.	Bøst-Sjællandske Bane.
1865	14 pCt.	23 pCt.
1866	14 "	19 ^{3/4} "

Transport-Tjenesten, Bedligeholdelse af Locomotiver og Trækkraften. Bogne, Brændsel og Smørelse, Gager og Lønninger kostede følgende pCt. af Brutto-Indtægten:

Aar.	Antwerpen-Gent.	Bøst-Sjællandske Bane.
1865	12 ^{1/4} pCt.	13 ^{1/4} pCt.
1866	14 "	14 "

og Resultaterne af disse Baners Drift ses endvidere af følgende Tabel.

Antwerpen - Gent.						Bøst - Sjællandske Bane.					
Capital.	Indtægter.	Udgift.	Overflud.	Indtægt pr. Miil.	Udgift pr. Miil.	Overflud	Indtægt pr. Miil.	Overflud	Indtægt pr. Miil.	Overflud pCt. af Capital.	
1865 1,821,000	310,000	154,960	155,040	46,500	23,244	23,256	81 ^{1/2}				
1866 1,828,445	290,585	163,078	127,506	43,588	24,462	19,125	ca. 7 *)				
Bøst - Sjællandske Bane (ercl. Flampenborgbanen).						Bøst - Sjællandske Bane (ercl. Flampenborgbanen).					
1865 2,971,320	240,780	130,530	110,250	30,097	16,316	13,781	3 ^{3/4}				
1866 2,978,032	256,626	134,528	122,098	32,078	16,816	15,262	4				

*) Formindstefellen i sidste Åars Netto-Indtægt biderer fra en betydelig Nedfældelse i Passagertrafikken paa en med denne Bane concurrerende Statbane.

Telegrapher Det er os kjært at see, at begge vore Modstandere ere og Signaler. enige i, at der paa Telegrapher, Signaler etc. kan bespare 1,000—1,500 Rdl. pr. Miil eller 30—45,000 Rdl. i det Hele af vort Overslag.

Administrat- Administration, Reise-Diæter og Ingenieur-Udgifter ion og Inge- have vi beregnet til ca. $3\frac{1}{2}$ pCt. af hele Anlægs capitalen, neur Udgifte. medens de samme Udgifter ved Anlæg af de Nordsjællandske Baner med Centralbanegaard ved København kun have udgjort $2\frac{3}{4}$ pCt., men dette er begrundet i, at Opmaalinger, Nivellementer, Undersøgelser, Kart etc. for en Bane af 30 Miils Længde koste mere end for en Bane af 9—10 Miil, og at Procent-Andelen af disse Udgifter maa blive større for den længere Bane, naar Capitalen i begge Tilsælde omrent er lige stor, især naar Overingenieuren og flere af hans Assisterenter blive lønnede af Staten, istedetfor som vi, at være henvist til vor egen private Virksomhed.

Til Slutning ansee vi det for vor Pligt at bemærke, at vi i vor Artikel i Dagbladet Nr. 111 have begaet en Feiltagelse, ved at sige, at den ærede Indsender 9—8 har beregnet Broer, Steenkister etc. lige saa højt og Banemester- og Banevogterhuse høiere end paa den Nordsjællandske Bane, hvilket vi bede 9—8 at undstylde. Det er kun paa de Fyenske og Sydøste Baner, at Banevogter- og Banemesterhusene have kostet mindre pr. Miil end 9—8 beregner dem. Tilsige maa vi imidlertid gjøre 9—8 opmærksom paa, at han endnu i langt høiere Grad har taget feil ved at paastaae, at han ikke i sit Overslag har forsøgt Diverse-Udgifter, Renten af Anlægs capitalen og Administrations-Udgifter i samme Forhold som de øvrige Udgifter, thi vi have f. Ex. for Section I under en total Sum af 1,150,000 Rdl. opført de nævnte Poster med $20,000 + 40,000 + 50,000 = 110,000$ Rdl. eller $9\frac{1}{2}$ pCt., og Indsenderen for samme Section under en total Sum af 182,500 Rdl. opført de samme Poster til Beløb af 171,500 Rdl. eller ligeledes $9\frac{1}{2}$ pCt. af Totalsummen. — Indsenderen

har altsaa fremstillet Sagen paa en uriktig Maade, og kan ikke her som tidligere undstylde sig med „usprivillig Feiltagelse“, og „tilgivelig Mangel paa Bidløftighed“.

English & Hansen.

Frederiksberg Allee, den 18de September 1867.

Overslag
over
Stationer og Holdepladse.

Station i Kjøge.

Hovedbygning af Grundmuur 40 Alen lang, 16 Alen bred, 6 Alen høit mellem Gulv og Loft, Gulvet 1 Alen høit over Jordbunden og Taget tækket med Tagfilt paa Brædefors্তalning. Bygningen skal indeholde: Vestibule, 2 Ventesale, Toilet for Damer, Contoir for Stationsforvalteren med electrisch Telegraph, Bagage- og Tilgods-Expedition, Brev- og Pakkepost-Contoir, Beværtningslokale med Kjøkken og Spisekammer, samt i Kvistetagen Bolig for en Drager og 1 Postbud. Endvidere Peron 5 Alen bred med Halvtag hele Bygningens Længde. I Bygningen anbringes 10 Kakkelovne og 1 Comfur og Taget forsynes med Tagrender.

	Rdl.
20 Tag Bygning à 400 Rdl. pr. Tag	8,000
En Sidebygning	200
Et Barehuus af Bindingsværk paa $1\frac{1}{2}$ Steens grundmuret Bod, 24 Alen langt, 12 Alen bredt og 6 Alen høit, indeholdende brolagt Kjælder under hele Bygningen, Told-Expeditionslocale og Contor for Gods-Expedition. Taget, der fremspringer $3\frac{1}{2}$ Alen paa hver Side af Bygningen, tækkes med Tagfilt, 12 Tag Bygning à 155 Rdl.	1,860
Et Kul- og Coles-Magazin af Træ paa grundmuret Bod, tækket med Tagfilt, 20 Alen	
	10,060

	Rdl.	Rdl.
Transport ...	10,060	
langt, 12 Alen bredt og $4\frac{1}{2}$ Alen høit, ifstand til at rumme 1,600 Ldr. Kul eller Torraad for 6 Maaneder; 10 Tag Bygning à 75 Rdl.	750	
Vandsforsyning=Indretning med 300 Al. Rørledning fra Åaen; Pumpemhus med Vandbeholder, af 200 Cubicfods Indhold, samt Ovn til Opvarmning af Vandet og 2 Vandkrænre.....	750	
5 Sporskifter à 150. Rdl.	750	
Fyrgrav	250	
1 Dvægsføld, 240 Quadratalen, med Rampe	300	
1 transportabel Svingkran til 40 Ctr. i Barehuset	650	
Lamper etc.	300	
Behoelsseshuus for Stationsforvalteren	2,400	
Brolægning m. m.	1,200	
Planering af Bladsen er beregnet under Banens almindelige Jordarbeide og Statit omkring Bladsen er beregnet under Banens Indhægning		
Møblement, Inventarium etc.	990	
		18,400

Station i Nørretrøndelag.

Hovedbygning af Grundmuur som i Kjøge med Sidebygning	8,200
Barehuus af Bindingsværk uden Toldexpedition, 10 Tag à 160 Rdl.	1,600
1—40 Ctr. Svingkran	650
Kul og Coles-Magazin til 600 Ldr. Kul; 6 Tag, som i Kjøge à 80 Rdl.	480

Lateris Rdl. 10,930 18,400

	Rdl.	Rdl.
Transport...	10,930	18,400
Bandsfynnings-Indretning med Brænd og 2 Bandkraner	800	
1 18' Dreieffive	1,300	
7 Sporslifter à 150 Rdl.	1,050	
Locomotivskur med Fyrgrave.....	850	
Dværgsild som i Kjøge	300	
Reparationsværsted og Locomotivremise af Bindingsværk paa grundmuret Bob, tækket med Tagfilt, 44 Alen lang, 18 Alen bred, 5½ Alen høj, 22 Tag à 135 Rdl.	2,970	
Smedie og Kjedleværsted, 20 Alen langt, 10 Alen bredt og 5 Alen højt, 10 Tag à 150 Rdl.	1,500	
Fundament til Maskiner m. m.	1,000	
Maskiner og Redskaber til Værstedet:		
Dampmaskine 4 Hestekraft	1,000	
1 Dreiebænk til Afsæning af Locomotivhjul etc. incl. Fragt etc.	3,000	
1 Dreiebænk til Skruessæring med Cylinder- Bore-Indretning	1,000	
2 dito mindre	600	
1 Høvlemaskine	800	
1 Boremaskine	300	
1 Notmaskine	1,060	
2 hydrauliske & 2 almindelige Dunkræfe ...	240	
2 Westons Patent-Blokke	100	
Axler, Drivremme etc.	800	
Opstilling af Maskiner	450	
Smede- og diverse Værktøier	2,000	
Lateris Rdl....	32,050	18,400

	Rdl.	Rdl.
Transport...	32,050	18,400
Lamper og Lygter i Bygningerne og paa Pladsen	300	
Beboelseshuus for Stationsforstanderen....	2,400	
Brolægning	1,600	
Møbler og Inventarium...	800	
		37,150
Station i Præstø.		
Hovedbygning. En Etage af Grundmuur, 30 Alen lang og 12 Alen bred med Vestibule, 2 Bentesale, Toilet for Damer, Contoir for Stationsforvalteren med Telegraph; Bagage og Gilgods=Expedition, Postkontor, Buffet; Perron med Halv- tag; Øvistleilighed for en Drager samt Sidebygning etc.	4,650	
Varehus af Bindingsværk, 20 Alen langt, 12 Alen bredt, 10 Tag à 160 Rdl....	1,600	
1 Kran til at løfte 2,000蒲d.	500	
Kulmagazin til 1,200 Tdr. Kul, 12 Alen bredt, 8 Tag à 80 Rdl.	640	
Bandsfynnings=Apparater etc.	750	
1 18' Dreieffive	1,300	
5 Sporslifter à 150 Rdl.	750	
Fyrgrav	250	
1 Dværgsild med Rampe	250	
Lamper etc.	250	
Beboelseshuus for Stationsforvalteren....	2,400	
Brolægning etc.	1,000	
Møblement, Inventarium etc.	660	
		15,000
Station i Kallehave som i Præstø, men med Hovedbygning af Bindingsværk og Locomotivskur.....		15,000
Lateris Rdl....		85,550

	Rdl.	Rdl.
Transport...		85,550
Station i Næstved som i Kjøge men med Dreiesfive	19,700	
Station i Stege som i Præstø, hvortil føjes et Skuur til Locomotiv og Bogne.	15,800	
Station i Nykøbing som i Rønneude.....	37,200	
Station i Sønderborg og Maribo som i Præstø men uden Dreiesfive à 13,700 Rdl.	27,400	
Station i Nakskov som i Kjøge, men med Dreiesfive og et noget større Varehus og Kulmagazin	20,000	
Station i Nykøbing som i Præstø.....	15,000	
	Rdl. 220,650	

Holdepladse ved Køster og paa begge Sider af Grønfund bør bestaae af:

Hovedbygning, 20 ALEN lang, 12 ALEN bred, af Bindingsværk med Ventefal, Expedition og Contor, samt Bolig for en ugift Stationsforvalter etc. 10 Tag à 240 Rdl.	2,400
Varehus, 8 Tag à 175 Rdl.	1,400
Kul-Magazin til 1,000 Tdr. Kul ...	500
1 Locomotivskuur, 12 ALEN langt, 8 ALEN bredt; 6 Tag à 50 Rdl...	300
1 Dreiesfive.....	1,300
2 Sporsfister.....	300
Vandsforsyning.....	750
Fyrgrav	250
Brolægning etc.....	800
Møbler, Inventarium m. m.	800
	Rdl. 8,800

Er for ovennævnte 3 Holdepladser 26,400

	Rdl.	Rdl.
Transport...		26,400
Mødestedet ved Marienborg bør indbefatte:		
Hovedbygning som ved Køster	2,400	
Varehus og Kvægsold	600	
1 Dreiesfive	1,300	
4 Sporsfister..... à 150	600	
Brolægning etc.	700	
Lamper, Lygter, Møbler og Inventarium	700	
		6,300
Alle øvrige Holdepladse bør indbefatte:		
Hovedbygning af Bindingsværk som ved Køster	2,400	
Varehus 8 Tag à 175	1,400	
2 Sporsfister..... à 150	300	
Brolægning etc.	400	
Lamper, Lygter, Møbler og Inventarium	500	
14 Holdepladse..... à 5,000		70,000
		Rdl. 102,700

YDERLIGERE INDLÆG I DEN
SYDSJÆLLANDSKE JERNBANESAG

1867